

ÇOCUKLARIN MÜZİKSEL SES ÖZELLİKLERİNE UYGUN ŞARKI SÖYLEYEBİLME BECERİLERİNE İŞİTME KAYBI DEĞİŞKENİNİN ETKİSİ¹

Ebru TEMİZ*

Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Niğde

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, okul öncesi eğitimde ses eğitimi alan çocukların müziksel ses özelliklerine uygun olarak şarkı söyleyebilme becerilerine işitme kaybı değişkeninin etkisinin olup olmadığını belirlemek olup, bu yolla işitme kaybı olan ve olmayan çocukların müzik eğitimlerine ve müziksel ses gelişimlerine katkıda bulunmaktır. Araştırmanın yürütülmesinde tek grup ön test-son test deneysel araştırma modeli kullanılmıştır. Deneysel çalışmada kullanılan örneklemin belirlenmesinde grup (sınıf) mevcudu ve işitme kaybı özelliği durumu göz önünde bulundurulmuştur. Buna göre araştırmanın uygulaması, Gazi Eğitim Fakültesi Uygulama Anaokulu 3 yaş grubunda yer alan 11 çocuk ile yapılmıştır. Denel işlem öncesinde örneklem grubunun işitme analizleri ve ön test aşaması yapılmış, denel işlem aşamasında ise hazırlanan 20 ayrı ses eğitimi etkinliği her gün aynı saatte olmak üzere örneklem grubuna uygulanmıştır. Denel işlem sonrasında yine son test aşaması ile gerekli değerlendirmeler yapılarak sonuçlar karşılaştırılmıştır. Araştırmada ele alınan problemlere ilişkin veriler, kişisel bilgiler formu, işitme analizleri ve müziksel ses özelliklerine uygun şarkı söyleyebilme becerisi ölçme aracı yoluyla elde edilmiştir. Müziksel ses özelliklerine uygun şarkı söyleyebilme becerisi ölçme aracı derecelendirme ölçeği olarak, “çok iyi 5, ortanın üstünde 4, orta 3, ortanın altında 2, çok düşük 1” seçeneklerinden oluşan beşli Likert Ölçeği kullanılmıştır. Veri toplama aracının Cronbach Alfa Güvenirlilik Katsayısı, 97 olarak bulunmuştur. İstatistiksel çözümlenmeler için SPSS 11.5 programı kullanılmış ve istatistiksel anlamlılık düzeyi olarak 0,05 seçilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde karşılaştırılan gruplardaki kişi sayıları parametrik testlerin gerektirdiği sayıda olmadığı için parametrik olmayan testler (Mann Whitney U) kullanılmıştır. Yapılan çözümlenmeler sonucunda; işitme kaybı değişkeninin çocukların müziksel ses özelliklerine uygun şarkı söyleyebilme becerilerini olumsuz yönde etkilediği ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müziksel ses, şarkı söyleme, işitme kaybı, ses eğitimi

THE EFFECT OF HEARING LOSS VARIABLE ON THE CHILDS' SINGING SKILLS IN DUE FORM OF MUSICAL -TONAL ATTRIBUTES

ABSTRACT

The aim of this research is to be determined whether there is an effect of hearing loss variable on the Childs (having vocal training in preschool education) singing skills in due form of musical – tonal attributes or not, by this way, made contribution to music education of Childs who have hearing loss and have not. “The model of single group pre test – final test experimental research” was used during research. The group (classroom) size and the situation of hearing loss have been considered in determination of sample used in experimental study. Accordingly, the application of research was performed with 11 Childs who were in the 3 age group in the Application Infant School of Gazi Education Faculty. Before experimental study, hearing analyses and pre test stages of sample group have been performed, and during experimental research, prepared 20 different vocal training were applied on sample group in every day at the same time.

¹ Bu araştırma Haziran 2007’de Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde tamamlanan “Okul Öncesi Eğitimde 3 Yaş Dönemindeki 35-40 Aylık Çocuklara Uygulanan Ses Eğitiminin İşitme Kayıplı ve İşitme Kayıpsız Çocukların Müziksel Ses Gelişimlerine Etkisi” başlıklı Doktora tezinin bir bölümünden hareketle oluşturulmuştur.

* Yazışma yapılacak yazar: varolebru@gmail.com

Makale metni 11.02.2010 tarihinde dergiye ulaştırılmış, 14.03.2011 tarihinde basım kararı alınmıştır.

After the period of experimental research, final test stage and necessary assessment were performed, and comparison of results has been performed. The data related with problems discussing in research have been obtained through personal information form, the tool of Hearing Analyses and Singing Skills in Due form of Musical – Tonal Attributes Scale. In the tool of Hearing Analyses and Singing Skills in Due form of Musical – Tonal Attributes Scale; Pentad Likert Scale was used as rating scale, which compromised choices of “ very good 5, upper intermediate 4, intermediate 3, lower intermediate 2, very low 1”. Principal Component Analysis has been made for providing validity of data collection tool. The scale of Cronbach Alfa Reliability Co-efficient was found as 97. SPSS with version 11.5 was used for statistical analyses and 0,05 was chosen for statistical significance level. Non parametric tests (Mann Whitney U) was used owing to the fact that number of person in groups made comparison in data analyses were not on the number required by parametric tests. As a result of performed analyses, it was found that hearing loss variable have a negative impact on the child’s singing skills in due form of musical-tonal attributes.

Keywords: Musical voice, singing, hearing loss, voice education

1. GİRİŞ

Çocukların kendileri için gerekli olan müzikal beceriler kazanmaları, sahip oldukları müzik yeteneğinin keşfedilebilmesi ve müziğe yönlendirilebilmeleri buldukları ortama bağlıdır.

“Çocuklar doğdukları andan, hatta anne karnından itibaren tanıştıkları sesleri büyüdükçe daha iyi algılar ve yorumlar. Müziksel sesleri ayırt etmesiyle müziksel gelişim süreci de başlamış olur” (Özal Göncü, 2002:12).

Artan ve Bal’a (1993) göre, müzik aracılığı ile pek çok amaca hizmet edileceği unutulmamalıdır. Müziğin; zihinsel gelişimi, motor gelişimi, dil gelişimi, iletişim ve farkında olma becerilerinin gelişimi, yaratıcılık ve duygusal gelişimi desteklediği daima hatırlanmalıdır. Belirtilen gelişim alanlarının desteklenmesinde en önemli kurumlar okul öncesi eğitim kurumlarıdır.

Okulöncesi dönemde hem müziği çocuğun eğitiminde araç olarak kullanmak hem de çocuğa gelişim özelliklerine uygun müzik eğitimi vermek durumu söz konusudur. Okulöncesi dönemdeki müzik etkinlikleri incelendiğinde, doğum öncesi dönem de dikkate alınarak göz önünde bulundurulmuş özellik temel anlamda ses ve sese verilen tepkilerdir. Çocuğun her açıdan gelişim özelliklerinin gerçekleşmesi için gelişim alanlarının birbiri ile eşgüdüm içerisinde olması gereklidir ve bu durum müziksel gelişim için de geçerlidir.

Okul öncesi dönemde tüm yaş guruplarında müziksel gelişim özellikleri göz önünde bulundurularak, uygulanan müziksel etkinlikler incelendiğinde, işitme ve şarkı söyleme açısından sese yönelik olarak yapılan etkinliklerin ana yapıyı oluşturduğu görülmektedir. Ses ile yapılan bu etkinliklerle çocuklar hem kendi sesleri hem de doğadaki sesler konusunda bilgi sahibi olacaklar, bu sayede pek çok kavramı da öğrenerek yaşamları ile ilişkilendirme olanağını bulacaklardır.

Okulöncesi dönemde anaokulu çocuklarının müziksel gelişim özellikleri incelendiğinde, müziksel seslerin temel özelliklerini daha iyi tanır. Sesler arasındaki aynı ve ayrı olanlarını bulur. Kuvvetli ve hafif, uzun ve kısa, ince ve kalın sesleri eşleştirir. Belli bir tonda söyleme becerisi kazanır (Uçan, 2001:25).

Okul öncesi dönemde ses eğitimi yapılırken çocukların öncelikle bu sesleri sağlıklı bir biçimde işitebiliyor olması gereklidir. İşitme çocuğun tüm gelişim alanlarında sağlıklı gelişimi için gerekli olduğu gibi, müziksel gelişim açısından da çok önemlidir.

“Davis ve Mc Croskey, çocukların işitsel algı becerilerinin kronolojik yaşla doğru orantılı olarak gelişeceğini ve bu gelişiminin en belirgin olarak 3-8 yaşlarda gözlemlenebileceğini vurgulamışlardır” (Ersoy,1995:27).

Çocuklardaki işitme kayıpları genel olarak iletim tipi (kondüktif) işitme kaybı ve sensöri-nöral işitme kayıpları olarak

Çocukların Müziksel Ses Özelliklerine Uygun Şarkı Söyleyebilme Becerilerine İşitme Kaybı Değişkeninin Etkisi

iki grupta incelenebilir. İletim tipi işitme kayıpları dış ve orta kulağın sesi ileten sistemlerinde meydana gelen patolojiler sonucu, sensöri-nöral işitme kayıpları ise kokleadan başlayıp kortekste primer işitme merkezlerine kadar uzanan yapılardaki çok çeşitli patolojilerden oluşur. Çocuklarda çok sık rastlanan iletim tipi işitme kayıpları genelde hafif-orta derecesine göre değişir (Belgin, 2003:32-33).

Gordon (1999)'un, müzik yeteneği ve işitme hakkında herşey isimli çalışmasına göre, müzikal sürecin sağlıklı biçimde ilerleyebilmesi için yaşamın ilk yıllarından itibaren en önemli faktör işitmedir. Müziği işitmek dilin ne olduğunu düşünmek, dil, konuşma ve düşünce üzerinde düşünmektir. Okul öncesinden itibaren işitme gereksinimi üzerinde düşünmek gereklidir, çünkü işitme müzik yeteneğinin temel dayanağıdır. Yeni doğan herkes potansiyel gelişmiş bir işitmeye sahiptir, fakat bu potansiyel müzikal çevre ile değerlendirilmelidir. Her bireyin kaçınılmaz müziksel ihtiyaçları vardır.

Çocukların müziksel gelişimlerdeki her aşamada işitme ve ses kavramları, aynı zamanda diğer gelişim alanlarını da etkiliyor olmaları açısından ayrılmaz bir bütündür. Günümüzün ilerleyen teknolojik imkanlarıyla tıp alanında yapılan çalışmalar, çocuğun sağlıklı bir gelişim ve dolayısıyla eğitim süreci geçirmesine olanak sağlamaktadır. Eğitim ve tıp alanında yapılacak yeni araştırmalar ise, bireylerin doğuştan sahip olduğu işitme ve müzik yeteneğinin daha iyi anlaşılmasına ve insanlık yararına kullanılmasına hizmet edecektir.

Bu çalışma, ses eğitimi uygulaması yapılan 3 yaş dönemindeki 35-40 aylık çocukların müziksel ses özelliklerine uygun şarkı söyleyebilme becerilerine işitme kaybı değişkeninin etkisi olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma; okul öncesi dönemdeki çocuklarda işitme kaybı oranının yapılan araştırmalarca son yıllarda özellikle vurgulanması sebebi ile okul öncesinde bu dönemdeki çocukların müziksel ses özelliklerine uygun şarkı söyleyebilme becerilerine işitme kaybı değişkeninin etkisinin ilk kez incelenip araştırılacak olması ve böylece alana yenilik getirmesi açısından önemlidir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Deseni

Araştırmanın yürütülmesinde tek grup ön test-son test deneysel araştırma modeli kullanılmıştır. Denel işlem öncesinde örneklem grubunun işitme analizleri ve ön test aşaması yapılmış, denel işlem aşamasında ise 20 ayrı ses eğitimi etkinliği her gün aynı saatte olmak üzere örneklem grubuna uygulanmıştır. Ön test aşamasında örneklemdeki çocukların müziksel ses özelliklerine uygun şarkı söyleyebilme becerileri, ses eğitimi süreci öncesinde bildikleri iki şarkı üzerinden değerlendirilmiş olup son test aşamasında ise ses eğitimi sürecinde öğrendikleri, yapı olarak ön test aşamasındaki şarkılara ses yükseklikleri ve kolaylığı bakımından eş durumdaki iki şarkı üzerinden değerlendirilmişlerdir. Denel işlem sonrasında son test aşaması ile gerekli değerlendirmeler yapılarak sonuçlar karşılaştırılmıştır.

2.2. Örneklem

Araştırmanın örneklemine, Gazi Eğitim Fakültesi Uygulama Anaokulu 3 yaş grubunda (sınıfında) yer alan 11 çocuk oluşturmuştur.

Örneklem Tablo 1'de gösterilmiştir

Tablo 1. Örneklem

Örneklem	Yaş	Cinsiyet	Doğuştan Gelen Hastalık	İşitme Kaybı Durumu					
				Uyum Complians		Basınç Pressure		Saf ses ortalaması(dB)	
				sol	sağ	sol	sağ	sol	sağ
1.Çocuk	40. ay	Erkek	Yok	0,5	0,5	-99	-103		
2. Çocuk	37. ay	Kız	Yok	0,6	0,5	-64	-62		
3. Çocuk	39. ay	Kız	Yok	0,4	0,3	-46	-113		
4. Çocuk*	35. ay	Erkek	Yok	0,2	0,4	-400	-300	25dB	20dB
5. Çocuk	36. ay	Erkek	Yok	0,3	0,4	-62	-90		
6. Çocuk*	35. ay	Kız	Yok	0,4	0,2	-400	-285	20dB	25dB
7. Çocuk*	36. ay	Kız	Yok	0,4	0,1	-244	-400	20dB	20dB
8. Çocuk*	35. ay	Kız	Yok	0,2	0,2	-400	-400	18dB	18dB
9. Çocuk	37. ay	Kız	Yok	0,2	0,2	-39	-109		
10.Çocuk*	35. ay	Erkek	Yok	0,4	0,2	-340	-324	18dB	20dB
11. Çocuk	36. ay	Erkek	Yok	0,4	0,3	-34	-36		

* Hafif işitme kayıplı çocuklar (Light Hearing Loss in Age-Three Period)

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada ele alınan problemlere ilişkin veriler; kişisel bilgiler formu, işitme analizleri ve müziksel ses özelliklerine uygun şarkı söyleyebilme becerisi ölçme aracı yoluyla elde edilmiştir. Müziksel Ses Özelliklerine Uygun Şarkı Söyleyebilme Becerisi ölçme aracı, örneklem grubundaki çocukların müziksel ses özelliklerinin gelişiminin bir bütün olarak sorgulanıp belirlenebilmesi için oluşturulmuş bir araçtır ve araçta likert tipi ile derecelenen on altı davranış bulunmaktadır.

2.4. Geçerlik ve Güvenirlik

Ölçme aracı olarak kullanılan Müziksel Ses Özelliklerine Uygun Şarkı Söyleyebilme Becerisi Ölçme Aracı; örneklem grubundaki çocukların müziksel ses özelliklerine uygun şarkı söyleyebilme becerilerinin gelişiminin bir bütün olarak sorgulanıp belirlenebilmesi için oluşturulmuş bir araçtır. Ölçme aracında likert tipi ile derecelenen on altı davranış bulunmaktadır. Ölçme aracının Cronbach Alpha Güvenirlik Katsayısı, 97 olarak bulunmuştur. İstatistiksel çözümler için SPSS 11.0 paket programı içerisindeki çeşitli istatistiksel çözümler tekniklerinden yararlanılmış, non parametrik testlerden olan Mann Whitney U testi kullanılarak değerlendirilmeler yapılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi olarak 0,05 kullanılmıştır.

2.5. Araştırma Problemi

Araştırma problemi; “Üç yaş grubunda ses eğitimi uygulanan çocukların müziksel ses özelliklerine uygun şarkı söyleyebilme becerilerine işitme kaybı değişkeninin etkisi nedir?” şeklinde oluşturulmuştur.

2.6. Alt Problemler

- 1-İşitme kaybı değişkeninin şarkı söylemeye ruhsal ve bedensel açıdan gevşemiş biçimde hazırlanma davranışına etkisi nedir?
- 2- İşitme kaybı değişkeninin şarkı söylemeye uygun biçimde bedensel duruş alma davranışına etkisi nedir?
- 3- İşitme kaybı değişkeninin şarkı söylemeye uygun soluk alıp verme davranışına etkisi nedir?
- 4- İşitme kaybı değişkeninin şarkı söylemeye uygun ses üretme davranışına etkisi nedir?
- 5- İşitme kaybı değişkeninin şarkıların ezgisini bir bütün olarak doğru söyleme davranışına etkisi nedir?
- 6- İşitme kaybı değişkeninin şarkıların sözlerini bir bütün olarak doğru söyleme davranışına etkisi nedir?
- 7- İşitme kaybı değişkeninin şarkıların ezgisi ve sözleriyle birlikte bir bütün olarak doğru söyleme davranışına etkisi nedir?

3. BULGULAR

Bu bölümde Örneklem grubunda yer alan çocukların Müziksel Ses özelliklerine Uygun Şarkı Söyleyebilme Becerisi Ölçme Aracından hem ön test hem de son testten aldıkları puanlar kendi aralarında işitme kaybı değişkenine göre karşılaştırılmış ve elde edilen bulgular tablolaştırılarak yorumlanmıştır.

Tablo 2 incelendiğinde, işitme kayıplı ve işitme kayıpsız çocukların hem ön test hem de son testte aldıkları puanlara ilişkin p değerleri istatistiksel açıdan anlamlıdır. Ayrıca hem ön test hem de son testte, işitme kayıplı ile işitme kayıpsız çocukların sıra ortalamaları arasında da anlamlı bir farklılık göze çarpmaktadır.

Tablo 2. İşitme Kaybı Değişkeninin Şarkı Söylemeye Ruhsal Ve Bedensel Açıdan Gevşemiş Biçimde Hazırlanma Davranışına Etkisine İlişkin Mann-Whitney U Testi Bulguları

Örneklem Grubu		N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
ÖN TEST	İşitme Kayıplı	5	3,40	17,00	2	0,009
	İşitme Kayıpsız	6	8,17	49,00		
SON TEST	İşitme Kayıplı	5	3,00	15,00	0	0,002
	İşitme Kayıpsız	6	8,50	51,00		

Tablo 3. İşitme Kaybı Değişkeninin Şarkı Söylemeye Uygun Biçimde Bedensel Duruş Alma Davranışına Etkisine İlişkin Mann-Whitney U Testi Bulguları

Örneklem Grubu		N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
ÖN TEST	İşitme Kayıplı	5	3,30	16,50	1,5	0,008
	İşitme Kayıpsız	6	8,25	49,50		
SON TEST	İşitme Kayıplı	5	3,00	15,00	0	0,003
	İşitme Kayıpsız	6	8,50	51,00		

Tablo 3 incelendiğinde, işitme kayıplı ve işitme kayıpsız çocukların hem ön test hem de son testte aldıkları puanlara ilişkin p değerleri istatistiksel açıdan anlamlıdır. Ayrıca hem ön test hem de son testte, işitme kayıplı ile işitme kayıpsız çocukların sıra ortalamaları arasında da anlamlı bir farklılık göze çarpmaktadır.

Tablo 4. İşitme Kaybı Değişkeninin Şarkı Söylemeye Uygun Biçimde Soluk Alıp Verme Davranışına Etkisine İlişkin Mann-Whitney U Testi Bulguları

Örneklem Grubu		N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
ÖN TEST	İşitme Kayıplı	5	3,00	15,00	0	0,003
	İşitme Kayıpsız	6	8,50	51,00		
SON TEST	İşitme Kayıplı	5	3,00	15,00	0	0,004
	İşitme Kayıpsız	6	8,50	51,00		

Tablo 4 incelendiğinde, işitme kayıplı ve işitme kayıpsız çocukların hem ön test hem de son testte aldıkları puanlara ilişkin p değerleri istatistiksel açıdan anlamlıdır. Ayrıca hem ön test hem de son testte, işitme kayıplı ile işitme kayıpsız çocukların sıra ortalamaları arasında da anlamlı bir farklılık göze çarpmaktadır.

Çocukların Müziksel Ses Özelliklerine Uygun Şarkı Söyleyebilme Becerilerine İşitme Kaybı Değişkeninin Etkisi

Tablo 5. İşitme Kaybı Değişkeninin Şarkı Söylemeye Uygun Ses Üretme Davranışına Etkisine İlişkin Mann-Whitney U Testi Bulguları

Örneklem Grubu		N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
ÖN TEST	İşitme Kayıplı	5	3,00	15,00	0	0,003
	İşitme Kayıpsız	6	8,50	51,00		
SON TEST	İşitme Kayıplı	5	3,00	15,00	0	0,005
	İşitme Kayıpsız	6	8,50	51,00		

Tablo 5 incelendiğinde, işitme kayıplı ve işitme kayıpsız çocukların hem ön test hem de son testte aldıkları puanlara ilişkin p değerleri istatistiksel açıdan anlamlıdır. Ayrıca hem ön test hem de son testte, işitme kayıplı ile işitme kayıpsız çocukların sıra ortalamaları arasında da anlamlı bir farklılık göze çarpmaktadır.

Tablo 6. İşitme Kaybı Değişkeninin Şarkıların Ezgisini Bir Bütün Olarak Doğru Söyleme Davranışına Etkisine İlişkin Mann-Whitney U Testi Bulguları

Örneklem Grubu		N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
ÖN TEST	İşitme Kayıplı	5	3,40	17,00	2	0,012
	İşitme Kayıpsız	6	8,17	49,00		
SON TEST	İşitme Kayıplı	5	3,00	15,00	0	0,003
	İşitme Kayıpsız	6	8,50	51,00		

Tablo 6 incelendiğinde, işitme kayıplı ve işitme kayıpsız çocukların hem ön test hem de son testte aldıkları puanlara ilişkin p değerleri istatistiksel açıdan anlamlıdır. Ayrıca hem ön test hem de son testte, işitme kayıplı ile işitme kayıpsız çocukların sıra ortalamaları arasında da anlamlı bir farklılık göze çarpmaktadır.

Tablo 7. İşitme Kaybı Değişkeninin Şarkıların Sözlerini Bir Bütün Olarak Doğru Söyleme Davranışına Etkisine İlişkin Mann-Whitney U Testi Bulguları

Örneklem Grubu		N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
ÖN TEST	İşitme Kayıplı	5	3,40	17,00	2	0,012
	İşitme Kayıpsız	6	8,17	49,00		
SON TEST	İşitme Kayıplı	5	3,00	15,00	0	0,004
	İşitme Kayıpsız	6	8,50	51,00		

Tablo 7 incelendiğinde, işitme kayıplı ve işitme kayıpsız çocukların hem ön test hem de son testte aldıkları puanlara ilişkin p değerleri istatistiksel açıdan anlamlıdır. Ayrıca hem ön test hem de son testte, işitme kayıplı ile işitme kayıpsız çocukların sıra ortalamaları arasında da anlamlı bir farklılık göze çarpmaktadır.

Tablo 8. İşitme Kaybı Değişkeninin Şarkıları Ezgisi ve Sözleri İle Birlikte Bir Bütün Olarak Doğru Söyleme Davranışına Etkisine İlişkin Mann-Whitney U Testi Bulguları

Örneklem Grubu		N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
ÖN TEST	İşitme Kayıplı	5	3,40	17,00	2	0,012
	İşitme Kayıpsız	6	8,17	49,00		
SON TEST	İşitme Kayıplı	5	3,00	15,00	0	0,004
	İşitme Kayıpsız	6	8,50	51,00		

Tablo 8 incelendiğinde, işitme kayıplı ve işitme kayıpsız çocukların hem ön test hem de son testte aldıkları puanlara ilişkin p değerleri istatistiksel açıdan anlamlıdır. Ayrıca hem ön test hem de son testte, işitme kayıplı ile işitme kayıpsız çocukların sıra ortalamaları arasında da anlamlı bir farklılık göze çarpmaktadır.

4. SONUÇ

Bu bölümde bulgular ışığında elde edilen sonuçlara yer verilmiştir.

Araştırma bulguları göz önüne alındığında; ölçme aracında şarkı söyleyebilme becerileri açısından temel davranışlar olarak belirlenen; Şarkı Söylemeye Ruhsal ve Bedensel Açından Gevşemiş Biçimde Hazırlanma, Şarkı Söylemeye Uygun Biçimde Bedensel Duruş Alma, Şarkı Söylemeye Uygun Biçimde Soluk Alıp Verme, Şarkı Söylemeye Uygun Ses Üretme, Şarkıların Ezgisini Bir Bütün Olarak Doğru Söyleme, Şarkıların Sözlerini Bir Bütün Olarak Doğru Söyleme, Şarkıları Ezgisi ve Sözleri İle Birlikte Bir Bütün Olarak Doğru Söyleme davranışlarının hepsinde çocukların ön test ve son testte aldıkları puanlar karşılaştırıldığında elde edilen sonuçların istatistiksel açıdan anlamlı olduğu görülmüştür. Sonuç olarak, işitme kaybı çocukların müziksel ses özelliklerine uygun şarkı söyleyebilme becerilerini olumsuz yönde etkilemektedir. Yine bulgular incelendiğinde çocukların ön test ve son test puanları sonucunda örneklem grubundaki çocukların şarkı söyleme becerilerinin geliştiği söylenebilir.

KAYNAKLAR

- Akyıldız, N., Kemaloğlu, Y. K. 2000. *Çocukluk Çağı KBB Hastalıkları-I*, Bilimsel Tıp Yayınevi, Ankara.
- Alper&Myers&Eibling. 2004. *Kulak, Burun Boğazda Semptomdan Tanıya Tanıdan Tedaviye Algoritmik Yaklaşım*, (Editör: Prof. Can ÖZŞAHİNOĞLU) Nobel Tıp Kitabevleri.
- Artan, İ., Bal, S. 1993. *Okul Öncesi Dönemde Müziğin Gelişimi ve Etkinlik Önerileri, 9.Ya-Pa Okul Öncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri*, Ankara:Ya-Pa Yayınları.
- Belgin, E. 2003. *Pediyatrik Kulak Burun Boğaz Hastalıkları* (Editör: M.Umut AKYOL). Güneş Kitabevi, Ankara.
- Bull, T.R. 2004. *Kulak Burun Boğaz Atlası*. (Çeviri: Doç.Dr.Emre Üstündağ, Doç.Dr. Gürkan KESKİN). Nobel Tıp Kitabevleri.
- Dennis, G, Pappas, M.D. 1998. *Hearing Impairment in Children*. Singular Publishing Group, Inc, London.
- Ersoy, E. 1995. *İşitme Engelli Çocukların İşitsel Algı Becerilerinin Değerlendirilmesi*. Hacettepe Üniversitesi

Çocukların Müziksel Ses Özelliklerine Uygun Şarkı Söyleyebilme Becerilerine İşitme Kaybı Değişkeninin Etkisi

Sağlık Bilimleri Sağlık Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Bilim Uzmanlığı Tezi) Ankara.

- Gordon, E. E. 1999. All About Audiation and Music Aptitudes. *Music Educators Journal*, Sep.99, Vol. 86, Issue 2.
- Özal Göncü, İ. 2002. 4-6 Yaş Anaokulu Çocuklarına Uygulanan Müzik Eğitiminin Müziksel Ses ve İşitsel Algı gelişimlerine Etkileri. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara.
- Temiz, E. 2007. Okul Öncesi Eğitimde 3 Yaş Dönemindeki 35-40 Aylık Çocuklara Uygulanan Ses Eğitiminin İşitme Kayıplı ve İşitme Kayıpsız Çocukların Müziksel Ses Gelişimlerine Etkisi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara.
- Uçan, A. 1997. *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.
- Uçan, A. 2001. *Müzik Öğretimi*, Ünite II “Okul öncesi Çocuğun Müziksel Gelişimi” .Anadolu Üniversitesi Yayınları, s:12-28, Eskişehir.